

POLITIKEN

KULTUR

FILM OG TV

MUSIK

MEDIER

BØGER

KUNST

SCENE

EROTIK

DESIGN

ARKITEKTUR

MODE

MENU

Foto: Martin Rosenauer

Australsk-britiske Jessica Cottis var en tjekket dirigent foran DR SymfoniOrkestret ved åbningen af festivalen Pulsar, hvor DR havde fravalgt et værk.

Musikskandale i DR: Ville ikke spille med ung, skrigende brasilianer

Avantgarden har altid lavet ballade. I denne uge var skandalen, at performeren Marcela Lucatelli blev afvist af DR's professionelle symfoniorkester.

KULTUR 6. MAR. 2020 KL. 18.02

THOMAS MICHELSEN
Musikredaktør

[LÆS ARTIKLEN SENERE](#)

MEST LÆSTE

New York Times-redaktør: Lady Gaga er min ekskærestes nye kæreste. Hvad gør det mig til?

DEBATINDLÆG | [|](#) [|](#)

Kendt forfatter om tv-chef: »Det pisser mig virkelig af«

KULTUR | [|](#) [|](#)

»Jeg tror, mange tænker mere over at spritte af nu end til hverdag«

DANMARK | [|](#) [|](#)

FOR ABONNENTER

▶ AUTOMATISK OPLÆSNING

Det var meningen, Marcela Lucatelli skulle være kommet på scenen. Hun skulle have været iført en dragt med led-lys på. Fuld af mønstre, farver og budskaber.

Med de ekstreme vokaludfoldelser, den unge brasilianske komponist og performer er berygtet for, og som er blevet beskrevet som både rå, dyriske og kompromisløse, skulle hun have torpederet den i forvejen skrøbelige og blottede musik, hun selv havde komponeret til DR's symfoniorkester.

Pulsar. Åbningskoncert. DR SymfoniOrkestret, NEKO3 og Bang on a Can All-Stars. Dirigent: Jessica Cottis. Konservatoriets Koncertsal. Torsdag.

Men det blev der ikke noget af.

Selv om Marcela Lucatelli havde skrevet stykket 'RGBW' specielt til åbningskoncerten på festivalen Pulsar, der er Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums fejring af avantgarden, fik hun en uge inden premieren at vide, at hendes stykke var taget af programmet.

Det har skabt debat i musikmiljøet. Dagbladet Information interviewede de involverede parter onsdag, og Marcela Lucatelli skrev lange, fortvivlede mails. Blandt andet til mig. Men koncerten fandt sted uden hendes værk. DR's forklaring lød på »opførelsetekniske vanskeligheder«. Slagtøjsstemmerne skulle skrives om, før musikken kunne opføres, fastslog de. Andre har på Facebook været fremme med diverse konspirationsteorier. Fra kønsbetingede årsager til den forklaring, der måske kommer nærmest. Nemlig vanens magt i toppen af det professionelle danske musikliv.

Læs også: Uropførelse sagde »pffff!«: Nyskrevet koncert for bratsch og symfoniorkester knirkede, klaprede og sagde småbitte lyde. Som om musikken kom fra bag et forhæng

For hvad kræver musikerne af nyskrevet musik? Og hvad er realiteten inden for avantgarden i øjeblikket?

En del komponister skriver stadig partiturer, hvor hver eneste lille prik og streg er sat fint på plads. Partiturer, de afleverer til orkestre som DR's, der derefter opfører værkerne uden indblanding fra komponisten.

Mozart var også rå

Men et stort antal unge komponister vælger i dag at performe deres egne værker. De kigger tilbage i musikhistorien. Ligesom Mozart og Beethoven – men også som Fluxus- og happeningkunstnerne i 1960'erne og 1970'erne –

Mozart havde heller ikke hver eneste note på plads, når han skulle spille en af sine egne nye klaverkoncerter.

Men DR's orkester er tilsyneladende ikke med på den slags avantgarde. De medvirker gerne ved Pulsar-festivalen. Faktisk spiller de hvert år åbningskoncerten. Men musikken skal være lige til at gå til. Den skal ikke have løse, flagrende ender.

Læs også: Hun tror fuldt og fast på apokalypsen. Der er noget rock and roll over hende. Noget Nick Cave-agtigt

Det ramte den nyuddannede komponist Marcela Lucatelli, der fra scenen torsdag aften dog fik lovning fra festivalens kunstneriske leder, konservatorieprofessor og prorektor Niels Rosing-Schow, på, at hendes værk vil blive opført ved en senere lejlighed. Og så spillede DR SymfoniOrkestret ellers to værker af to af konservatoriets nuværende studerende, der meget sjovt viste hver af de to avantgardetendenser, jeg har nævnt.

Marcela Lucatelli skrev lange, fortvivlede mails. Blandt andet til mig

Matias Vestergård havde komponeret '... Through it's darkness' flot og stilsikkert. I fire satser. Det var musik, der tog lytteren på en tur fra en mørk, tryk grotte ud i et musikalsk regnvejr. »Et fuldbårent orkesterværk« kaldte professor Rosing-Schow det fra scenen. Her var noget avantgarde, den ældre generation kunne relatere til, og som DR's musikere havde et sikkert greb om.

Men lige inden havde en anden studerende, nemlig katalanske Xavier Bonfill, fået sit stykke 'Yes for No' spillet med den toneangivende avantgardegruppe NEKO3 som solister på slagtøj og tangenter.

NEKO3 var solister i katalanske Xavier Bonfills 'Yes for NO' ved Pulsar-åbningen.

Det var en tur fra et opdateret 'Star Wars'-univers til et lige så opdateret 'Bladerunner'-univers. Forløst med lyden af trompeterende orkesterelfanter på vej gennem en digital jungle, mens en lystavle blinkede bogstaver ud i salen. Fordi bogstaver, forklarede Bonfill, inden han forsvandt for at styre computerdelen af værket, også bare var tegn, man kunne komponere med.

Giv plads til det hele

Aftenen inden sad jeg mellem små, hyggelige caféborde i Koncertkirken med publikummer, der lyttede, mens de drak øl og vin, og hørte et orkester, som betød meget for den københavnske avantgardescene i 1990'erne og i 00'erne. Før nye, mindre grupper som NEKO3 overtog føringen.

Athelas Sinfonietta Copenhagen har i årtier sikret den præcist noterede avantgardemusik en solid tilstedeværelse herhjemme.

Koncerten var skæv, men super rar at være til. Mens Pulsar åbnede med

Athelas Sinfonietta Copenhagen.
Dirigent: Rei Munakata. Koncertkirken.
Onsdag.

fokus på 'Space & Room' - årets festivaltitel - var Athelas' koncert floskelagtigt døbt 'Tidens Musik. Musikkens tid'.

Men selvfølgelig tænkte de også rummet med, og akustikken i den tidligere Nørrebrokirke var perfekt til de små plirrelyde i Panayiotis Kokoras' klangorienterede 'Crama', hvor det i øvrigt var den altid seje pianist Fei Nie fra netop NEKO3, der hjalp Athelas med klaverspil og strengekratten inde i flyglet. Værker som 'Troglodyte Angels Clanck By' har jeg allerede glemt, hvordan lød, og danske Kristian Rymkiers 'Chambres d'éclats' var desværre lige så Proust-inspireret, selvhøjtideligt og overlæst, som titlen antyder.

Læs også: Neko3 leverede

pærer

Men tilbage står, at avantgarden heldigvis er mangfoldig. Den består af pæne partiturer og vilde performere. De dygtige danske musikere skal kunne håndtere det hele. Både det omhyggeligt nedskrevne og det grænsesprængende, hvor slagtpøjsstemmerne måske ikke er pudset helt færdig. Men hvor publikum måske til gengæld havde fået Pulsar-festivalens store oplevelse, hvis Marcela Lucatelli havde fået lov at gå på scenen i sin led-drugt og skringe DR af banen.

Som det endte, var det i stedet den 61-årige amerikanske Pulitzer-vinder, komponisten Julia Wolfe, der satte punktum for Pulsar-åbningen med et nyt værk, der virkede fuldstændig forældet.

Her var New York-sekstetten Bang on a Can, som var hotte i 1990'erne, solister i 'Flower Power'. Videoen viste blomsterbilleder og hippier fra 1970'erne, og det hele var én stor kliché. Jeg ville meget hellere have set og hørt Marcela Lucatelli skringe og råbe i sin led-lysdragt.

GIV ARTIKLEN I GAVE

Som Politiken-abonnent kan du ubegrænset dele artikler med dine venner og familie.

REDAKTIONEN ANBEFALER

Allerede som otteårig tjente hun penge til familien ved at spille klaver til bryllupper. Nu får hun en af Danmarks største musikpriser

KULTUR |

Podcast:

En ny dokumentarserie i fire afsnit om grønlandske Kålaŋguak Absalonsen, der som lille blev bortadopteret til en dansk familie.

Lyt med her

LÆS MERE

Vi skulle have oplevet en ekstrem brasilianer, men

Avantgarden har altid lavet ballade. I denne uge var skandalen, at performeren Marcela Lucatelli blev afvist af DR's professionelle symfoniorkester.

THOMAS MICHELSEN

Det var meningen, Marcela Lucatelli skulle være kommet på scenen. Hun skulle have været iført en dragt med led-lys på. Fuld af mønstre, farver og budskaber.

Med de ekstreme vokaludfoldelser, den unge brasilianske komponist og performer er berygtet for, og som er blevet beskrevet som både rå, dyriske og kompromisløse, skulle hun have torpederet den i forvejen skrøbelige og blottede musik, hun selv havde komponeret til DR's symfoniorkester.

Men det blev der ikke noget af.

Selv om Marcela Lucatelli havde skrevet stykket 'RGBW' specielt til åbningskoncerten på festivalen Pulsar, der er Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums fejring af avantgarden, fik hun en uge inden premieren at vide, at hendes stykke var taget af programmet.

Det har skabt debat i musikmiljøet. Dagbladet Information interviewede de involverede parter onsdag, og Marcela Lucatelli skrev lange, fortvivlede mails. Blandt andet til mig. Men koncerten fandt sted uden hendes værk. DR's forklaring lød på »opførelsetekniske vanskeligheder«. Slagtøjsstemmerne skulle skrives om, før musikken kunne opføres, fastslog de. Andre har på Facebook været fremme med diverse konspirati-

onsteorier. Fra kønsbetingede årsager til den forklaring, der måske kommer nærmest. Næmlig vanens magt i toppen af det professionelle danske musikliv.

For hvad kræver musikerne af nyskrevet musik? Og hvad er realiteten inden for avantgarden i øjeblikket?

En del komponister skriver stadig partiturer, hvor hver eneste lille prik og streg er sat fint på plads. Partiturer, de afleverer til orkestre som DR's, der derefter opfører værkerne uden indblanding fra komponisten.

Mozart var også rå

Men et stort antal unge komponister vælger i dag at performe deres egne værker. De kigger tilbage i musikhistorien. Ligesom Mozart og Beethoven - men også som Fluxus- og happeningkunstnerne i 1960'erne og 1970'erne - insisterer de på, at musik ikke behøver være pænt noteret til punkt og prikke. Det vigtige er, at den lever. Det går de selv på scenen og sørger for, den gør.

Mozart havde heller ikke hver eneste note på plads, når han skulle spille en af sine egne nye klaverkoncerter.

Men DR's orkester er tilsyneladende ikke med på den slags avantgarde. De medvirker gerne ved Pulsar-festivalen. Faktisk spiller de hvert år åbningskon-

Marcela Lucatelli skrev lange, fortvivlede mails. Blandt andet til mig

certen. Men musikken skal være lige til at gå til. Den skal ikke have løse, flagrende ender.

Det ramte den nyuddannede komponist Marcela Lucatelli, der fra scenen torsdag aften dog fik lovning fra festivalens kunstneriske leder, konservatorieprofessor og prorektor Niels Rosing-Schow, på, at hendes værk vil blive opført ved en senere lejlighed. Og så spillede DR SymfoniOrkestret ellers to værker af to af konservatoriets nuværende studerende, der meget sjovt viste hver af de to avantgardetendenser, jeg har nævnt.

Matias Vestergård havde komponeret '... Through it's darkness' flot og stilsikkert. I fire satser. Det var musik, der tog lytteren på en tur fra en mørk, trykgrøtte ud i et musikalsk regnvejr. »Et fuldbårent orkesterværk« kaldte professor Rosing-Schow det fra scenen. Her var noget avantgarde, den ældre generation kunne relatere til, og som DR's musikere havde et sikkert greb om.

Men lige inden havde en anden studerende, nemlig katalanske Xavier Bonfill, fået sit stykke 'Yes for No' spillet med den toneangivende avantgardegruppe NEKO3 som solister på slagtøj og tangenter.

Det var en tur fra et opdateret 'Star Wars'-univers til et lige så opdateret 'Bladerunner'-univers. Forløst med lyden af

Pulsar. Åbningskoncert.

DR SymfoniOrkestret, NEKO3 og Bang on a Can All-Stars. Dirigent: Jessica Cottis. Konservatoriets Koncertsal. Torsdag.

Athelas Sinfonietta Copenhagen.

Dirigent: Rei Munakata. Koricertkirken. Onsdag.

det endte med en dum kliché fra New York

DIRIGENT. Australsk-britiske Jessica Cottis var en tjekket dirigent foran DR SymfoniOrkestret ved åbningen af festivalen Pulsar, hvor DR havde fravalgt et værk. Foto: Martin Rosenauer

trompeterende orkesterrefanter på vej gennem en digital jungle, mens en lystavle blinkede bogstaver ud i salen. Fordi bogstaver, forklarede Bonfill, inden han forsvandt for at styre computerdelen af værket, også bare var tegn, man kunne komponere med.

Giv plads til det hele

Aftenen inden sad jeg mellem små, hyggelige caféborde i Koncertkirken med publikummer, der lyttede, mens de drak øl og vin, og hørte et orkester, som betød meget for den københavnske avantgardescene i 1990'erne og i 00'erne. Før nye, mindre grupper som NEKO3 overtog føringeren.

Athelas Sinfonietta Copenhagen har i årtier sikret den præcist noterede avantgardemusik en solid tilstedeværelse herhjemme. Koncerten var skæv, men super rar at være til. Mens Pulsar åbnede med fokus på 'Space & Room' - årets festivaltitel - var Athelas' koncert floskelagtigt døbt 'Tidens Musik. Musikkens tid'.

Men selvfølgelig tænkte de også rummet med, og akustikken i den tidligere Nørrebrokirke var perfekt til de små plirrelyde i Panayiotis Kokoras' klangorienterede 'Crama', hvor det i øvrigt var den altid seje pianist Fei Nie fra netop NEKO3, der hjalp Athelas med klaverspil

og strengekratten inde i flyglet. Værker som 'Troglodyte Angels Clanck By' har jeg allerede glemt, hvordan lød, og danske Kristian Rymkiers 'Chambres d'éclats' var desværre lige så Proust-inspireret, selvhøjtideligt og overløst, som titlen antyder.

Men tilbage står, at avantgarden er mangfoldig. Den består af pæne partiturer og vilde performere. De dygtige danske musikere skal kunne håndtere det hele. Både det omhyggeligt nedskrevne og det grænsesprængende, hvor slagtojsstemmerne måske ikke er pudset helt færdig. Men hvor publikum måske til gengæld havde fået Pulsar-festivalens store oplevelse, hvis Marcela Lucatelli havde fået lov at gå på scenen i sin led-drugt og skrige DR af banen.

Som det endte, var det i stedet den 61-årige amerikanske Pulitzer-vinder, komponisten Julia Wolfe, der satte punktum for Pulsar-åbningen med et nyt værk, der virkede fuldstændig forældet.

Her var New York-sekstetten Bang on a Can, som var hotte i 1990'erne, solister i 'Flower Power'. Videoen viste blomsterbilleder og hippier fra 1970'erne, og det hele var én stor kliché. Jeg ville meget hellere have set og hørt Marcela Lucatelli skrige og råbe i sin led-lysdragt.

thomas.michelsen@pol.dk